

Vergaderjaar 2012–2013

29 398

Maatregelen verkeersveiligheid

Nr. 367

BRIEF VAN DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 3 april 2013

Hierbij reageer ik op de vraag van het lid Bashir, gesteld tijdens het VAO van 13 februari 2013, over een mogelijke «bevriezing» van deelcertificaten van het motorexamen.

Vanaf 1 januari 2014 zal het mogelijk worden om direct in de middelzware motorcategorie (A2) examen te kunnen doen.

Het lid Bashir heeft tijdens het bovengenoemde VAO gevraagd om reeds behaalde certificaten van rijexamenkandidaten voor de lichte motorcategorie (A1) te bevriezen. Dit omdat er mogelijk een groep kandidaten is die het rijbewijs A1 nog niet heeft gehaald en gedurende het opleidingstraject liever zou willen overstappen op de middelzware motorcategorie A2. Daarvoor moeten ze echter wachten tot januari 2014 en vervalt ondertussen wellicht de geldigheid van behaalde certificaten. De vraag is een dergelijke overstap mogelijk en wenselijk is. Dit in plaats van het eerst afronden van de lichtere motoropleiding en daarna pas starten met A2.

Het principe van de huidige regelgeving is dat motorrijders eerst rijervaring moeten opdoen op een lichtere motor voordat ze op een zwaardere motor kunnen gaan rijden. Onderzoekscijfers van de SWOV laten namelijk zien dat jonge beginnende motorrijders een 12 keer grotere kans op overlijden hebben en een 20 keer grotere kans om ernstig gewond te raken dan dezelfde leeftijdsgroep jonge automobilisten. Desalniettemin zal ik ook de directe instroom in de middelzware categorie A2 vanaf januari 2014 mogelijk maken voor 20 jaar en ouder, omdat de Europese regelgeving dit naar het oordeel van de Europese Commissie ook toestaat.

Bevriezing deelcertificaten

Voor het krijgen van het motorrijbewijs moeten drie certificaten worden behaald:

- één theorie-examen (theorie A)
- praktijkexamen voertuigbeheersing (AVB)
- en tot slot het praktijkexamen verkeersdeelname (AVD).

Met het behalen van het derde certificaat, en daarmee het rijbewijs, is er vanzelfsprekend geen noodzaak meer tot bevriezen van certificaten. Dus het bevriezen gaat om de theorie-A en het eerste praktijkcertificaat AVB.

Het bevriezen is mogelijk door het verlengen van de geldigheidsduur van de certificaten. Dit is juridisch geregeld in het Reglement rijbewijzen (een amvb).

Op grond van de derde rijbewijsrichtlijn moeten de praktijkexamens worden gedaan op het motorrijtuig van de categorie waarvoor de bevoegdheid wordt gevraagd. Het oude behaalde A-beperkt of A1 praktijkcertificaat voertuigbeheersing (AVB) wordt gedaan op een lichter motorvoertuig (respectievelijk 25 en 11 kilowatt motorvermogen) dan het maximum motorvermogen van 35 kilowatt voor de middelzware categorie A2. Een verlenging van de geldigheid van het AVB-certificaat op een lichtere motor volstaat dus niet voor het opleidingstraject in de middelzware motorcategorie (A2) want dat zou in strijd zijn met de EU-regelgeving.

Voor het A-theoriecertificaat is de situatie anders: het theorie-examen is namelijk in alle gevallen gelijk. Een verlengde geldigheid daarvan stuit echter op meerdere bezwaren:

Eerdere keuzes in beperking geldigheidsduur

De rijnschoolbranche heeft in 1996 dringend verzocht om een verkorting van de geldigheidsduur van het theoriecertificaat van 3 naar 1 jaar omdat in het praktijktraject tot het examen de parate theoretiekennis vaak tekortschoot tijdens de rijopleiding. Met de invoering van 2todrive vanaf 1 november 2011 is de geldigheid voor A en B-certificaten verlengd naar maximaal 1,5 jaar omdat de langere opleidingstijd dit noodzakelijk maakte.

Te langdurig juridisch traject

Aanpassing van een algemene maatregel van bestuur vergt een traject van ongeveer negen maanden. Met zo'n aanpassing kunnen reeds ongeldig geworden certificaten niet alsnog geldig worden verklaard.

Verlengingsduur onduidelijk

De benodigde geldigheidsduur om het theoriecertificaat niet opnieuw te hoeven doen is niet eenduidig vast te stellen. Om de hele groep van dienst te zijn is een geldigheidstermijn van wel 3 tot 4 jaar nodig, los van incidenteel mogelijk nog langere termijnen vanwege persoonlijke situaties (ziekte etc.).

Omvang doelgroep

Het verzoek van het lid Bashir heeft betrekking op een relatief kleine en eenmalige groep van maximaal 7000 kandidaten. Niet alle kandidaten zullen immers willen opgaan voor de middelzware motor categorie.

Verlenging van de geldigheidsduur van het theoriecertificaat voor alleen deze doelgroep stuit op het bezwaar van rechtsongelijkheid. Ook bij andere doelgroepen, zoals bij het rijexamen B, bestaat immers vaak de wens voor verlenging van certificaten, bijvoorbeeld in verband met persoonlijke omstandigheden. Een algemene verlenging van het theoriecertificaat voor zo'n 300.000 kandidaten per jaar is niet wenselijk.

Beperkte extra inspanning voor behalen rijbewijs A2

Als de groep die nog in het opleidingstraject zit de rijopleiding voor de lichte motorcategorie afrondt en de benodigde rijervaring opdoet van 2 jaar, dan is daarna slechts één gecombineerd praktijkexamen AVB/AVD benodigd om door te stromen naar de middelzware voertuig categorie. Zoals eerder gemeld draagt de 2 jaar rijervaring bij aan een verbetering van de verkeersveiligheid. Deze route conform het principe van de nieuwe regelgeving is daarom vanuit verkeersveiligheid te prefereren.

Conclusie

Alhoewel de gedachte van bevrozing van reeds behaalde deelcertificaten om directe instroom naar A2 te vergemakkelijken een sympathieke gedachte is, kan ik vanwege voornoemde bezwaren geen gevolg geven aan de wens om de geldigheidsduur van eerder behaalde motorcertificaten te verlengen.

Ik ben wel bereid om de minimumleeftijd voor het starten met rijopleiding A2, uitsluitend voor de doorstromers A1-A2, te verlagen naar 19 jaar, zodat die groep al kan beginnen met lessen voor het af te leggen gecombineerde AVB/AVD op 20 jarige leeftijd. Dit kan naar verwachting medio 2014 wettelijk geregeld zijn.

Tot slot kan ik u ook meedelen dat het CBR medio april 2013 zal starten met de uitvoering van de onverplichte tegemoetkoming voor de examen-kandidaten die door het winterse weer hun laatste praktijkexamen niet tijdig hebben kunnen doen en daardoor vallen onder de nieuwe regeling.

De minister van Infrastructuur en Milieu,
M.H. Schultz van Haegen-Maas Geesteranus